

146

มาตรา 1A(6)

๒๐๒

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๓๖/๒๕๕๕
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๒๕๖/๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๗ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ระหว่าง	นายสมชาย เลิศวิสัย	ผู้ฟ้องคดี
	นายอำเภอพบพระ ที่ ๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก ที่ ๒	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๒๒/๒๕๕๔ หมายเลขแดงที่ ๓๑๒/๒๕๕๕ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองพิษณุโลก)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งดังกล่าว ได้มีราษฎรเข้าชื่อกันยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน โดยกา รนำของอดีตผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ ๑ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลช่องแคบ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า สาเหตุสืบเนื่องมาจากการที่ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งจากอำเภอพบพระให้จัดประชุมชาวบ้าน เพื่อชี้แจงเรื่องบริษัทเอกชนขออนุญาตเข้าแร่ถ่านหินผ่านหมู่บ้านเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ โดยกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดี

/ปลอมแปลง...

ปลอมแปลงบันทึกการประชุมเพื่อช่วยเหลือนบริษัทเอกชน ซึ่งผู้ฟ้องคดีมิได้ปลอมแปลงบันทึกการประชุมแต่อย่างใด ในส่วนของกระบวนการเข้าชื่อเพื่อขอให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านนั้น เป็นการดำเนินการโดยไม่มีความเป็นธรรม เนื่องจากไม่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าถูกร้องเรียนเรื่องใด อำเภอบพพระไม่กำหนดระยะเวลาดำเนินการในการยื่นถอดถอนปล่อยให้แกนนำพาคณมาขึ้นถอดถอนเพิ่มขึ้นอีกเพื่อให้ครบจำนวน ซึ่งจำนวนผู้ยื่นต้องถือตามบัญชีที่ยื่นในครั้งแรกและเป็นคราว ๆ ไป ในการนี้ได้มีผู้มีชื่อเป็นผู้ยื่นถอดถอนมาขอถอนรายชื่อออก แต่กลับยังมีรายชื่อปรากฏเป็นผู้ยื่นถอดถอนเหมือนเดิม อำเภอบพพระได้มีการสอบปากคำผู้ยื่นถอดถอนในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ แต่คณะกรรมการที่สอบสวนไม่น่าเชื่อถือ ในการสอบปากคำได้ปล่อยให้ผู้มาให้สอบปากคำและแกนนำอยู่ร่วมห้องสอบปากคำ แกนนำได้ชี้แนะและเขียนตอบแบบสอบถามให้แก่ผู้มาให้สอบปากคำด้วย ไม่มีการปิดประกาศรายชื่อและตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ร้องถอดถอนว่ามีสิทธิเข้าชื่อหรือไม่ บัญชีผู้ยื่นถอดถอนมีผู้ถูกปลอมลายมือชื่อหลาย คนบางรายถูกแกนนำหลอกลวงให้รับว่าได้ลงลายมือชื่อและผู้เข้าชื่อบางรายไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่หลายปี แต่ปรากฏมีรายชื่อเป็นผู้เข้าชื่อ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เชื่อว่าผู้เข้าชื่อได้ลงลายมือชื่อจริงด้วยความสมัครใจ และเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีทราบว่าจำนวนผู้เข้าชื่อถอดถอนยังขาดอยู่ ๒ คน แต่ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งอำเภอบพพระ ที่ ๓๗๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ สั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากถูกราษฎรเข้าชื่อกันขอให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ขอความเป็นธรรมไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และได้รับแจ้งจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตก ๐๐๑๗.๑/๑๓๙๖๘ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ ว่าให้ผู้ฟ้องคดียื่นหนังสืออุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ ตก ๐๘๑๗.๑/๓๐๔๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีและได้รายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ตก ๐๐๑๗.๑/๑๕๓๑๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นไปตาม

/แนวทางที่...

แนวทางที่กรรมการปกครองกำหนดแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งอำเภอบพพระ ที่ ๓๗๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ที่สั่งให้ ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก

๒. เพิกถอนผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือ ที่ ตก ๐๘๑๗.๑/๓๐๔๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

๓. เพิกถอนผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ตก ๐๐๑๗.๑/๑๕๓๑๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔

๔. ให้ผู้ฟ้องคดีกลับคืนสู่สถานะเดิมตั้งแต่วันที่ มีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ระงับหรือชะลอคำสั่งแต่งตั้ง นายสมคิด คำป้อ เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก ซึ่งได้รับการเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านแทนตำแหน่งผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๔ หากให้มีการแต่งตั้งต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดีและแก่ราชการซึ่งอาจมี ผู้ใหญ่บ้านซ้ำซ้อนกัน ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำขอกำหนดมาตรการหรือวิธีการ คัดกรอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่า ข้อเท็จจริงในคดีนี้ได้ความว่า เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ได้มีราษฎร หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก จำนวน ๑๔๑ คน เข้าชื่อกันขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งอำเภอบพพระได้มีหนังสือ ที่ ตก ๐๘๑๗.๑/ว ๔๓๘ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ แจ้งให้ราษฎรที่เข้าชื่อถอดถอนมาให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ วัดช่องแคบ ตำบลช่องแคบ โดยมีราษฎรจำนวน ๑๒๒ คน มาให้ปากคำ (ไม่มาจำนวน ๑๔ คน) โดยราษฎรทุกคนให้การสอดคล้องกันว่า ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือขอให้ถอดถอน ผู้ฟ้องคดีจริง และในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ อำเภอบพพระได้สอบสวนผู้ฟ้องคดี เพื่อแก้ข้อกล่าวหา ในวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอบพพระได้ทำรายงานสรุปผล การสอบข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า การเข้าชื่อของราษฎรเพื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดี เข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่

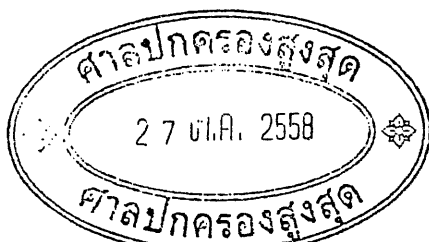
/พระพุทศักราช

พระพุทศักราช ๒๔๕๗ กล่าวคือ จำนวนราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปของหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ จำนวน ๒๓๔ คน จำนวนกิ่งหนึ่ง คือ ๑๑๗ คน ซึ่งราษฎรที่เข้าชื่อมีจำนวน ๑๒๒ คน เกินกิ่งหนึ่งของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งและทั้ง ๑๒๒ คน ไม่มีคุณสมบัติต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทศักราช ๒๔๕๗ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งอำเภอบพพระ ที่ ๓๗๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ สั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ขอใช้สิทธิ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอคัดสำเนา เอกสารและ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งสำเนาเอกสารให้ผู้ฟ้องคดีตามที่ร้องขอ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ คำสั่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยแจ้งว่า การพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ได้เป็นไปตามหนังสือสั่งการของกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๑๖๕๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๒ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า ตามหลักฐานหนังสือของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอบพพระ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ที่เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ไม่ได้ชี้ว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำการปลอมแปลงเอกสารการประชุมของราษฎรบ้านช่องแคบ หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ แต่อย่างใด และอำเภอบพพระไม่ได้นำประเด็นนี้มาพิจารณาในการออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้มาให้ปากคำต่อ ปลัดอำเภอบพพระ เพื่อชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและได้ยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติมให้อำเภอบพพระ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า กระบวนการในการสอบสวน ไม่โปร่งใส นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีพยายามที่จะนำประเด็นความขัดแย้งส่วนบุคคลระหว่าง ผู้ฟ้องคดีกับแกนนำราษฎรที่เข้าชื่อถอดถอนมาเป็นประเด็นเชื่อมโยงว่าผู้ฟ้องคดี ถูกกลั่นแกล้ง ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากทางอำเภอบพพระ แต่ข้อเท็จจริงแล้ว กระบวนการเข้าชื่อ อำเภอบพพระได้พิจารณาจากพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) โดยพิจารณาว่าการเข้าชื่อ เข้าหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ อย่างไร โดยมีได้นำประเด็นความขัดแย้ง ส่วนตัวมาพิจารณาออกคำสั่ง และตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองท้องที่ พระพุทศักราช ๒๔๕๗ ไม่ได้กำหนดวิธีการหรือรูปแบบ หรือระยะเวลาของ การถอดถอนผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งไว้เป็นการเฉพาะ เพียงกำหนดไว้เป็นอำนาจของ

/นายอำเภอ...

นายอำเภอในการออกคำสั่ง ซึ่งหากเรื่องใดกฎหมายมีเจตนารมณ์จะกำหนดวิธีการดำเนินการไว้เป็นการเฉพาะ ก็จะมีการออกกฎหมาย ระเบียบ แบบท้ายพระราชบัญญัติ เช่น การเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้าน และข้อกล่าวหาที่ระบุว่าไม่มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เข้าชื่อ นั้น ข้อเท็จจริงแล้วอำเภอพบพระได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลทางทะเบียนราษฎรของอำเภอพบพระแล้ว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าบริเวณที่สอบปากคำราษฎรที่เข้าชื่อได้ให้ผู้มาให้ปากคำกับแกนนำอยู่ในห้องร่วมสอบปากคำด้วยกัน ในการพิจารณาคุณสมบัติของราษฎรซึ่งได้เข้าชื่อ ขอให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งก็ไม่ได้พิจารณาว่าราษฎรมีคุณสมบัติตามที่พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ กำหนดหรือไม่ และไม่ได้พิจารณาว่า ผู้ใดเป็นแกนนำในการเข้าชื่อถอดถอน ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็แกนนำหรือไม่ หากมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดก็สามารถที่จะมาให้เจ้าหน้าที่สอบปากคำได้ทุกคน เมื่อกระบวนการในการเข้าชื่อกฎหมายมิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ อำเภอพบพระจึงดำเนินการตามขั้นตอนระบบราชการทั่วไป คือ ใช้ระบบการสอบสวนของศูนย์ดำรงธรรมของอำเภอตั้งแต่การสอบปากคำจนถึงการเสนอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อสั่งการซึ่งได้ดำเนินการโดยปลัดอำเภอ ผ่านปลัดอาวุโสทุกคนล้วนเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์ และทักษะการทำงานราชการมาเป็นเวลายาวนาน และเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือจึงไม่จำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนเรื่องนี้แต่อย่างใด เนื่องจากกระบวนการพิจารณาไม่มีความซับซ้อนยุ่งยาก เพียงสอบข้อเท็จจริงตามที่กฎหมายกำหนดก็สามารถสรุปและนำเสนอ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อพิจารณาสั่งการได้ ส่วนวิธีสอบปากคำก็ใช้แบบสอบสวนของกรมการปกครอง (ปก.๑๔) และมีประเด็นคำถามเดียวกันทั้ง ๑๒๒ ราย และราษฎรทุกรายก็มาให้ปากคำต่อเจ้าหน้าที่ การที่ให้เจ้าหน้าที่ของอำเภอพบพระมาช่วยสอบปากคำนั้น เนื่องจากมีราษฎรผู้เข้าชื่อจำนวนมาก จึงให้เจ้าหน้าที่มาช่วยบันทึกปากคำ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่ามีผู้ให้ปากคำไม่ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดและมีการแอบอ้างผู้ที่อยู่ต่างจังหวัดนั้น เห็นว่า ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นความจริง ทั้งนี้ตามหนังสือของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอพบพระ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ส่วนข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีว่ามีการนำราษฎรมาเข้าชื่อเพิ่มขึ้นอีกเพื่อให้ครบจำนวนตามกฎหมายนั้น อำเภอพบพระได้ดำเนินการโดยชอบตามหนังสือสั่งการของกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๑๖๕๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๒ และในจำนวนผู้มาให้ปากคำจำนวน ๑๒๒ คน ไม่มาให้ปากคำ ๑๔ คน บุคคลที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่ามีการปลอมแปลงลายมือชื่อและไม่มาให้ปากคำนั้น ข้อเท็จจริงบุคคลที่ผู้ฟ้องคดีอ้างคือ

/ผู้ไม่มา...

ผู้ไม่มาให้ปากคำ จึงไม่มีผู้ใดทราบข้อเท็จจริงว่า ได้ถูกปลอมแปลงลายมือจริงหรือไม่ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ดำเนินการตามกฎหมายแต่ผู้ฟ้องคดีพยายามนำความขัดแย้งส่วนตัวมาเป็นประเด็นโต้แย้งทำลายความน่าเชื่อถือของการออกคำสั่ง จึงขอให้ศาลพิจารณาพิพากษายกฟ้อง

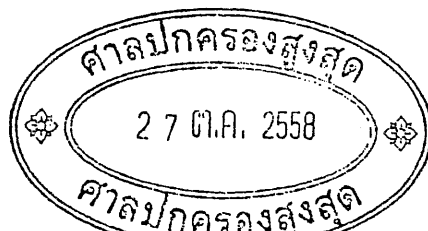
ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า เหตุที่มีการร้องเรียนเพื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งมีมูลเหตุมาจากกลุ่มผลประโยชน์ทั้งทางธุรกิจและทางการเมือง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบดี จึงควรพิจารณาดำเนินการอย่างรอบคอบและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กลับเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ซับซ้อน ดำเนินการอย่างเรื่องธรรมดา และนับแต่ผู้ฟ้องคดีถูกร้องเรียนถอดถอนเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ มีการสอบปากคำผู้ยื่นถอดถอนในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีทราบว่า มีจำนวนผู้มาให้ปากคำ ๑๐๑ คน จึงไม่สามารถถอดถอนผู้ฟ้องคดีได้ แต่ผู้ฟ้องคดีพบว่า แกนนำฝ่ายผู้ร้องถอดถอนเข้าไปอำเภอบ่อชัย และนำชาวบ้านไปยื่นถอดถอนเพิ่มอีก เหตุใดจึงไม่ยุติเรื่อง ผู้ฟ้องคดีจึงไปขอความเป็นธรรมเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชนในหมู่บ้าน กลับถูกประชาชนซึ่งอยู่หมู่บ้านอื่นหรืออยู่ที่อื่นไม่ได้มีส่วนร่วมหรือกิจกรรมในหมู่บ้าน ไม่รู้ความเป็นไปในหมู่บ้าน ซึ่งถือว่าขาดคุณสมบัติตาม กฎหมายทำให้การยื่นถอดถอนให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งเป็นการไม่ถูกต้อง หากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เพื่อประกันความเป็นธรรม โดยตรวจสอบคุณสมบัติให้ถูกต้อง เพราะสาระสำคัญอยู่ที่จำนวนผู้ร้องถอดถอนด้วย จะทำให้ทราบว่า ราษฎรผู้ยื่นถอดถอนขาดคุณสมบัติหลายคน และจากพยานเอกสารที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นต่อศาล มีราษฎรที่มีทะเบียนอยู่ในหมู่บ้านอื่น แต่มีชื่อถอดถอนด้วยจำนวน ๔ คน และบางราย เช่น กรณีนางทวีกานต์ ศรีสุวรรณ ให้ปากคำว่าไม่ประสงค์จะยื่นถอดถอน แต่ทางอำเภอก็นำมารวมนับเป็น ๑๒๒ คน กรณีย้ายเข้ามาเพื่อถอดถอนจำนวน ๖ คน ซึ่งหากตรวจสอบคุณสมบัติจะต้องทราบได้เพราะมีปรากฏตามเอกสารทะเบียนบ้าน ซึ่งกรณีหลังมีการย้ายกลับไปแล้ว ๔ ราย และกรณี ๑๙ ราย มีชื่อในทะเบียนแต่ตัวบุคคลไม่ได้อยู่ แต่ถูกนำชื่อมายื่นถอดถอน ทั้งนี้ ตามเอกสารที่ผู้ฟ้องคดีนำเสนอต่อศาล ส่วนบางรายกลัวตนเองและญาติพี่น้องที่แอบอ้างชื่อมีความผิดจึงยอมมาให้สอบปากคำซึ่งข้อเท็จจริงเป็นการนำมาสอบปากคำเพิ่มเติมในภายหลังวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ หากใช้เป็นการสอบปากคำล่วงหน้าดังที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้างไม่

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยังไม่ดำเนินการให้รอบคอบทั้งยังดำเนินการล่าช้ามีการเพิ่มเติมชื่อ จนกระทั่งครบ จึงออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่ง รวมระยะเวลา ๑๐๓ วัน ซึ่งหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน เก้าสิบวันนับแต่ได้รับเรื่อง

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การเพิ่มเติมว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ไม่ได้กำหนดวิธีการหรือรูปแบบการดำเนินการยื่นถอดถอน ไว้เป็นการเฉพาะ และเมื่อพิจารณาตามข้อกำหนดของกฎหมายแล้ว อำเภอบพพระ ไม่จำเป็นต้องมีการเรียกทั้งผู้เข้าชื่อถอดถอนและผู้ถูกถอดถอนมาสอบปากคำก็ได้ เพียงแต่พิจารณาว่ามีราษฎรเข้าชื่อครบถ้วนถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ หากถูกต้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็สามารถออกคำสั่งได้ แต่ข้อเท็จจริงได้เรียกให้ราษฎร ที่เข้าชื่อทั้งหมดมาสอบปากคำเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงว่าได้เข้าชื่อจริงหรือไม่ และให้โอกาส ผู้ฟ้อง คดีมา ให้ปากคำแก้ข้อกล่าวหาของราษฎรที่เข้าชื่อถอดถอน ซึ่งอำเภอบพพระ ได้สอบ ปากคำราษฎรที่เข้าชื่อตามแบบ ปค. ๑๔ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จำนวน ทั้งสิ้น ๑๒๒ คน มีชื่อ ๑๐๑ คน ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง และจากกรณีดังกล่าวผู้ฟ้องคดี ย่อมทราบดีอยู่แล้วว่าตนถูกร้องเรียนเข้าชื่อถอดถอนในเรื่องใด ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่เคย ทราบว่า ถูกเข้าชื่อถอดถอนเรื่องใดจึงไม่เป็นความจริง ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม จากกระบวนการสอบสวนและคัดค้านว่าผู้เข้าชื่อขาดคุณสมบัติหลายคน มีทะเบียนบ้าน อยู่หมู่บ้านอื่น แต่มีชื่อถอดถอนด้วย ๔ คน มีการย้ายเข้ามาเพื่อถอดถอนด้วย จำนวน ๖ คน และจำนวน ๑๙ คน มีชื่อในทะเบียนบ้านจริง แต่ตัวไปทำงานต่างจังหวัดและกรุงเทพฯ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตั้งแต่วันที่เริ่มมีการยื่น ถอดถอน ได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีให้ปากคำแก้ข้อกล่าวหา ส่งเอกสารพยานหลักฐาน ที่เกี่ยวข้องให้ผู้ฟ้องคดีทราบ แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีทราบถึงวันยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำให้การเพิ่มเติมหลังวันสอบปากคำเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จนถึง วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่ง รวมระยะเวลา ๓ เดือนเศษ ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงว่าได้ดำเนินการเรื่องนี้ด้วยความเป็นธรรมรอบคอบแล้ว กรณีนางสาวประภา ทิโน นางชั้น ทอง ตามะ นายชูชัย อุดนคร และนายทศพร ชาญประเทศ ซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่ามี ชื่ออยู่ในหมู่บ้านอื่น แต่มีรายชื่อถอดถอน ๔ คน นั้น ตามหลักฐานข้อมูลทะเบียนประวัติ ราษฎร ของนางสาวประภา ได้แจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านเลขที่ ๙๓ หมู่ที่ ๑

/ตำบลช่องแคบ...

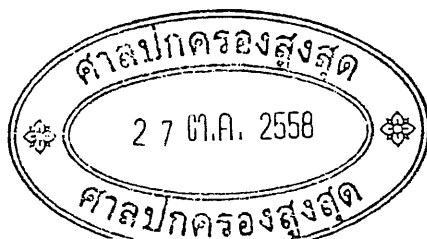
ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๓ มาเข้าบ้านเลขที่ ๑๘/๒๗ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลช่องแคบ จึงแสดงว่าในวันที่มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ นางสาวประภาณีซึ่งอยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่ ๙๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เกินเวลาสามเดือนตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ จึงไม่ใช่เป็นบุคคลหมู่บ้านอื่นตามที่ผู้ฟ้องคดี ได้คัดค้านแต่อย่างใด ส่วนกรณีนางชั้นทอง นายชูชัย และนายทศพร ก็เข้าข่ายลักษณะเดียวกับนางสาวประภาณี ซึ่งกรณีนายทศพร ตามรายการประวัติที่อยู่ได้แจ้งย้ายออกจากบ้านเลขที่ ๓๓/๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ไปเข้าบ้านเลขที่ ๓๓๗ หมู่ที่ ๖ ตำบลไม้งาม อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ จึงแสดงว่าในวันที่มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน (๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒) นายทศพรจึงมีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ ติดต่อกันเกินสามเดือน สำหรับกรณีนายเฉลิมพล ขนางงาม นายกิตติพิชญ์ จะวรรณะ นางทิพวรรณ ขนางงาม นางสาววิจิตรา ขนางงาม นางสาวจุฬารัตน์ จีศรี และนางคำผิง เทพคำอ้าย ซึ่งผู้ฟ้องคดี คัดค้านว่า ได้ย้ายชื่อเข้ามาถอดถอน ๖ คน ปัจจุบันย้ายไปหมู่บ้านเดิม ๔ คน คงเหลือ ๒ คน ราษฎรทั้ง ๖ ราย ยังมีรายการที่อยู่ในปัจจุบันอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ ไม่ได้ย้ายกลับไปหมู่บ้านเดิม ๔ คน ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง ส่วนกรณีการย้ายชื่อจากหมู่บ้านอื่น เพื่อเข้ามาถอดถอนผู้ใหญ่บ้านนั้น จากการตรวจสอบข้อมูลการย้ายที่อยู่ของบุคคลทั้ง ๖ ราย พบว่า นายเฉลิมพล นายกิตติพิชญ์ นางทิพวรรณ นางสาววิจิตรา ได้ย้ายเข้ามาอยู่บ้านเลขที่ ๑๙๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๔ นางสาวจุฬารัตน์ ย้ายมาอยู่บ้านเลขที่ ๑๓/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ นางคำผิง ย้ายมาอยู่บ้านเลขที่ ๑๙๑/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ แต่เมื่อไปดูสำเนา บันทึกกรรมการประชุมของบ้านช่องแคบ ซึ่งจัดให้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างมาโดยตลอดว่าการประชุมของหมู่บ้านในวันดังกล่าวเป็นมูลเหตุเริ่มต้นที่ทำให้ถูกราษฎรเข้าชื่อถอดถอนออกจากตำแหน่ง เนื่องจากกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดี เป็นผู้กระทำการปลอมแปลงเอกสารรายงานการประชุมในวันดังกล่าว จะเห็นว่า วันที่ราษฎร จำนวน ๕ ราย ย้ายชื่อเข้ามาอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบนั้น ได้ย้ายชื่อเข้ามาก่อนวันที่จะมีการประชุมของหมู่บ้าน (มีเพียง นางสาวจุฬารัตน์รายเดียวที่ย้ายเข้ามาอยู่หลังวันประชุม) ดังนั้น จึงเชื่อว่าเป็นการย้ายที่อยู่เข้ามาตามปกติของราษฎรทั่วไป ตามกฎหมายทะเบียน

/ราษฎร และ...

ราษฎร และราษฎรทั้ง ๕ ราย ยังไม่ทราบว่าจะมีการประชุมของหมู่บ้านในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๔ จนนำไปสู่การเข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่ง จึงไม่มีมูลเหตุจูงใจใดที่จะเป็นการย้ายที่อยู่เข้ามาอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ โดยมุ่งประสงค์ที่จะย้ายชื่อเข้ามาเพื่อลงชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีให้ออกจากตำแหน่งตามที่ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การและตามข้อเท็จจริง ในวันที่มีการเข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีให้ออกจากตำแหน่ง วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ ราษฎรทั้ง ๖ ราย ก็มีชื่อตามทะเบียนบ้านอยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แต่อย่างไร ซึ่งตามมาตรา ๑๑ (๔) กฎหมายได้ระบุถึงการเกิดสิทธิในการเลือกผู้ใหญ่บ้านของราษฎรคนนั้นๆ ว่าต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมหมายถึงการมีสิทธิในการเลือกผู้ใหญ่บ้านตามภูมิลำเนาในทะเบียนบ้านที่ราษฎรคนนั้นๆ อาศัยอยู่ในช่วงเวลาขณะที่มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านของหมู่บ้านนั้นๆ แต่การเข้าชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ราษฎรคนนั้นจะต้องมีชื่ออยู่ในหมู่บ้านที่จะเข้าชื่อถอดถอน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในวันที่มีการเข้าชื่อถอดถอน ราษฎรทั้ง ๖ ราย มีชื่อตามภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้านอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ จึงไม่ถือว่าเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการเข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีให้พ้นจากตำแหน่งแต่อย่างไร และที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า มีราษฎรจำนวน ๖ ราย ได้ทำการถอนชื่อแล้วแต่กลับ มาเพิ่มใหม่จำนวน ๖ คน คือ นายต่อศักดิ์ พิทักษ์แก้วกลม นางทวีกานต์ ศรีสุวรรณ นายแก้ว นาทะจันทร์ นายบันแก้ว เรือนจุมปู นายอังคาร คำแล และนายมา คำป้อ แต่ตามเอกสารบันทึกการสอบสวนของอำเภอพบพระ (ปก. ๑๔) ได้ทำการสอบสวนราษฎรทั้ง ๖ ราย เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ราษฎรทั้ง ๖ ราย ได้ให้ปากคำตรงกันว่า ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือร้องเรียนให้ถอดถอนผู้ใหญ่บ้านจริง ถึงแม้ว่านางสาวทวีกานต์ จะให้การว่าขอถอนรายชื่อออกจากบัญชีผู้ถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน แต่เมื่อนับรวมแล้วก็ยังเหลือผู้ถอดถอนจำนวน ๑๒๑ คน ซึ่งเกินกึ่งหนึ่งอยู่ดี และการให้ปากคำในวันดังกล่าว ทั้ง ๖ ราย ก็ให้ปากคำด้วยความสมัครใจ ไม่ได้มีผู้ใดบังคับขู่เข็ญ และราษฎรทั้ง ๖ ราย ก็ได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าผู้สอบสวนด้วยตนเอง ดังนั้น คำคัดค้านของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้ จึงไม่เป็นความจริง ที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า มีราษฎรที่เข้าชื่อจำนวน ๑๙ คน มีชื่ออยู่ในหมู่บ้าน แต่ไปทำงานต่างจังหวัดไม่เคยร่วมกิจกรรมในหมู่บ้าน นั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๔ ยังไม่

/มีข้อความ

มีข้อความในเนื้อหาของกฎหมายข้อใดที่ห้ามไม่ให้ราษฎรที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหมู่บ้านนั้นๆ แต่ไปทำงานอยู่ที่อื่น ลงชื่อเพื่อขอลดถอนผู้ใหญ่บ้านให้ออกจากตำแหน่งการที่ผู้ฟ้องคดีอ้างชื่อนายรณรงค์ หรือณรงค์ แสนจิตร เป็นผู้ถูกปลอมลายมือชื่อในคำฟ้องนั้น เพื่อให้ศาลทราบว่ามีการฉ้อโกงที่มีการแอบอ้างปลอมลายมือชื่อผู้ถอดถอน นั้น เห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดียกประเด็นนายรณรงค์มาเสนอต่อศาลในประเด็นดังกล่าว แต่ข้อเท็จจริงผู้ฟ้องคดียังไม่พบหรือเคยสอบถามนายรณรงค์ด้วยตนเองแล้วผู้ฟ้องคดีจะทราบได้อย่างไรว่ามีการปลอมแปลงลายมือชื่อของนายรณรงค์ และในวันที่มีการสอบสวนราษฎร นายรณรงค์ก็ไม่ได้เดินทางมาให้ปากคำต่อเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด แต่ผู้ฟ้องคดีกลับนำเรื่องดังกล่าวไปเสนอต่อศาลเพื่อให้ศาลเชื่อว่าการปลอมแปลงลายมือชื่อของนายรณรงค์ในการเข้าชื่อถอดถอน จึงแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้กล่าวอ้างอย่างโดยไม่มีพยานหลักฐานยื่นต่อศาล ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าอำเภอบพพระดำเนินการโดยไม่เป็นธรรม เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อฝ่ายผู้ยื่นถอดถอนนั้น อำเภอบพพระได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังปรากฏในคำคัดค้านคำให้การ ฉบับลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ส่วนประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า มีราษฎรบางราย กลัวตัวเองและญาติพี่น้องที่แอบอ้างชื่อมีความผิดตามที่แกนนำขู่ว่าจะยอมมาให้ปากคำ ซึ่งข้อเท็จจริงแล้วเป็นการนำมาสอบปากคำเพิ่มเติมภายหลังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองขอให้การเพิ่มเติมว่า ตามเอกสารสอบปากคำของอำเภอบพพระ (ปก. ๑๔) ที่สอบสวนราษฎรทั้งหมด ๑๒๒ ราย ในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ราษฎรทุกรายได้มาให้ถ้อยคำด้วยตนเอง และทุกคนให้การด้วยความสมัครใจ ไม่ได้มีผู้ใดบังคับขู่เข็ญ และผู้ให้ปากคำได้ลงลายมือชื่อด้วยตนเองทุกราย คำคัดค้านของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นความจริง ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า กระบวนการทำคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขาดความเป็นธรรม และโปร่งใส แม้ผู้ฟ้องคดีได้ร้องขอความเป็นธรรมต่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็ยังไม่พิจารณา หรือตอบคำชี้แจงคำร้องของผู้ฟ้องคดีให้ทราบว่า เป็นเพราะเหตุผลใด จนกระทั่งมีการออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่ง จากนั้นผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่ง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็ยกคำร้องของผู้ฟ้องคดี โดยอ้างหนังสือสั่งการของกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๑๖๕๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๒ ซึ่งประเด็นนี้เป็นคนละกรณีกัน นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังดำเนินการล่าช้า มีการเพิ่มเติมรายชื่อจนกระทั่งครบ จึงมี คำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔

/รวมระยะเวลา...

รวมระยะเวลา ๑๐๓ วัน ซึ่งตามหลักปฏิบัติราชการในกรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ หรือการกระทำใดๆ ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำหรับเรื่องนั้นๆ ไว้เป็นการเฉพาะ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปล่อยระยะเวลาให้เกินเข้าไปกว่าเก้าสิบวัน เป็นเหตุให้แกนนำผู้ยื่นคำร้องขอให้ถอดถอน ผู้ใหญ่บ้าน นำคนมาลงชื่อยื่นถอดถอนเพิ่มจนครบตามกฎหมายกำหนด จึงถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับความเป็นธรรม นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือขอความเป็นธรรม ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ อำเภอพบพระได้เรียกผู้ฟ้องคดีมาสอบสวนเพื่อแก้ข้อกล่าวหาตามที่ถูกเข้าชื่อถอดถอน หลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือขอความเป็นธรรมเพียง ๒ วัน จึงเห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับดำเนินการให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาอย่างรวดเร็ว ไม่ได้เห็นเข้าอย่าง ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง แต่การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ตอบคำชี้แจงให้ผู้ฟ้องคดีทราบในทันที นั้น เนื่องจากขณะนั้นอยู่ในระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการสอบสวน และเนื้อหาที่ ผู้ฟ้องคดี ร้องขอความเป็นธรรมก็เป็นข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาการเข้าชื่อถอดถอน ผู้ใหญ่บ้านและเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้นำหนังสือร้องขอความเป็นธรรม ฉบับดังกล่าวมาประกอบและเป็นประเด็นหลักในการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำมาพิจารณา ก่อนที่จะออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หลังจากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งภายในระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนด และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือ ขอความเป็นธรรมต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และยอมรับว่าหนังสือขอความเป็นธรรมฉบับนี้ ให้ถือว่า เป็นหนังสืออุทธรณ์คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้นำหนังสือ อุทธรณ์ฉบับดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีมาประกอบการพิจารณาคำอุทธรณ์ ตามสำเนาหนังสือ ของที่ทำการปกครองอำเภอพบพระ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๔ และก็ได้พิจารณาทุกคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีและแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีและเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย โดยรับฟังข้อเท็จจริง และพิจารณาเหตุผลตามสมควรแล้ว

/ศาลปกครองชั้นต้น...

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือ
 ที่ทำการปกครองอำเภอพบพระ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ที่ ตก ๐๘๑๗ -๑/- ลงวันที่
 ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ ว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ใช้ฐานจำนวนราษฎรของหมู่ที่ ๑
 ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ที่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ณ เดือนมิถุนายน
 ๒๕๕๔ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๓๔ คน และจำนวนกึ่งหนึ่งคือ ๑๑๗ คน โดยมีได้ใช้
 ฐานจำนวนราษฎรที่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านดังกล่าว ณ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔
 ซึ่งเป็นวันที่ราษฎรที่เข้าชื่อกันได้ยื่นเรื่องมาเป็นฐานในการนับจำนวนผู้ที่มีสิทธิเลือก
 ผู้ใหญ่บ้าน จึงไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) ประกอบมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ
 ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ถือเอา
 ฐานข้อมูลของราษฎรที่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านจากฐานข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔
 จึงเป็นการใช้ฐานข้อมูลที่คลาดเคลื่อน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสืออุทธรณ์
 ของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ ที่ยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า จำนวนของราษฎร
 ผู้มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป ที่ยื่นถอดถอนเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ มีจำนวน ๒๒๖ คน
 เมื่อผู้ฟ้องคดีซึ่งเคยดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ ถือเป็นหัวหน้าของ
 ราษฎรในหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ ซึ่งนอกเหนือจากมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบ
 รียบร้อยของลูกบ้านแล้ว ยังมีหน้าที่จัดทำบัญชีสำมะโนครัวในหมู่บ้านของตนให้ถูกต้องเสมอ
 จึงย่อมจะต้องทราบถึงจำนวนราษฎรในหมู่บ้านของตนเป็นอย่างดี การกล่าวอ้างจำนวน
 ราษฎรของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ประกอบกับปรากฏตามหนังสือของ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ได้กล่าวอ้างจำนวนของผู้มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดเข้าชื่อกัน
 ถอดถอนมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๖ คน จึงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔
 มีจำนวนของราษฎรผู้มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑
 ตำบลช่องแคบ จำนวน ๒๒๖ คน จึงมีกรณีที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่า จำนวนราษฎรที่เข้าชื่อ
 ดังกล่าวนั้น เป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ หรือไม่ เห็นว่า
 ที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำคัดค้านคำให้การว่า มีราษฎรที่เข้าชื่อจำนวนหนึ่งไม่มีคุณสมบัติในการ
 เข้าชื่อขอให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน นั้น จากการตรวจสอบเอกสารสำเนา
 บัตรประชาชน แบบรับรองข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร จากฐานข้อมูลการทะเบียนของสำนัก
 ทะเบียนกลาง ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ราษฎรที่ลงชื่อในจำนวน ๑๓๕ คน ไม่มีคุณสมบัติ
 ในการเข้าชื่อจำนวน ๗ คน ส่วนนายนายณรงค์ แสนจิตร ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าถูกปลอมลายมือ

/เป็นผู้เข้าชื่อ...

เป็นผู้เข้าชื่ออยู่ในกลุ่มของราษฎร ๑๓๕ คน นั้น ปรากฏหลักฐานตามรายงานประจำวัน รับแจ้งเป็นหลักฐาน ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ว่าไม่เคยลงลายมือชื่อเพื่อถอดถอน ผู้ฟ้องคดี นอกจากนี้ ปรากฏรายงานทวิกานต์ ศรีสุวรรณ ได้ให้ปากคำกับเจ้าหน้าที่ตามแบบ ปค.๑๔ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่า ประสงค์ขอถอนรายชื่อออกจากบัญชีผู้เข้าชื่อ ถอดถอน ดังนั้น เมื่อรวมจำนวนผู้ที่ต้องหักออกจากผู้ลงลายมือชื่อเพื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดี ตามกรณีข้างต้นรวมจำนวน ๙ คนแล้ว จึงคงเหลือจำนวนผู้เข้าชื่อถอดถอน ๑๒๖ คน จากจำนวนผู้เข้าชื่อถอดถอน ๑๓๕ คน เมื่อผู้ที่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ ณ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ มีจำนวน ๒๒๖ คน และข้อเท็จจริงข้างต้นปรากฏมีจำนวนผู้ที่ไม่ มีคุณสมบัติในการเข้าชื่อจำนวน ๗ คนแล้ว (โดยไม่รวมรายนายรณรงค์ แสนจิตร และ นางทวิกานต์ ศรีสุวรรณ) จึงต้องนำจำนวนผู้ที่ต้องหักออก ๗ คนดังกล่าวมาหักออกจาก จำนวนผู้ที่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านที่มีจำนวน ๒๒๖ คนด้วย คงเหลือผู้ที่มีสิทธิเลือก ผู้ใหญ่บ้านมีจำนวน ๒๑๙ คน ดังนั้น จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้ามโดยมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำ และมีชื่อในทะเบียนบ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านนั้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน จนถึงวันที่เข้าชื่อยื่นเรื่องตามนัยมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ คือ จำนวน ๑๑๐ คน เมื่อปรากฏว่าได้หักจำนวน ราษฎรที่ไม่มีคุณสมบัติในการเข้าชื่อขอให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ ตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว และยังคงเหลือจำนวนผู้เข้าชื่อถอดถอน ๑๒๖ คน จากจำนวนกึ่งหนึ่งของผู้ที่มีสิทธิเลือก ผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีจำนวน ๑๑๐ คนแล้ว ดังนั้น จำนวนราษฎรที่เข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดี ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านจึงเกินกึ่งหนึ่ง การที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า มีราษฎรจำนวน ๑๙ คน มีชื่อในทะเบียนบ้าน แต่ตัวบุคคลไม่ได้อยู่แต่ถูกนำชื่อมายื่นถอดถอนนั้น เห็นว่า แม้ข้อเท็จจริงจะเป็นดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างก็ตาม และหากต้องนำราษฎรจำนวน ๑๙ คน ดังกล่าว นั้นมาหักออกจากจำนวนของผู้ที่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน และจำนวนของผู้เข้าชื่อ ถอดถอนแล้ว ก็ไม่ได้มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงจำนวนราษฎรที่เข้าชื่อถอดถอนที่เกิน กึ่งหนึ่งนั้นแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งอำเภอบพพระ ที่ ๓๗๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากถูกราษฎรเข้าชื่อกันขอให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖)

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองพิจารณายกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวนั้น จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การพิจารณาก่อนมีคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเมื่อมีราษฎรเข้าชื่อกันขอให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำต้องพิจารณาคุณสมบัติของราษฎรผู้มีสิทธิเข้าชื่อเหล่านั้นว่ามีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำ และมีชื่อในทะเบียนบ้านในหมู่บ้านนั้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนจนถึงวันยื่นคำขอให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งโดยผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเรื่องขอให้พิจารณาเรื่องกระบวนการพิจารณาและคุณสมบัติราษฎรผู้ร้องถอดถอน พร้อมทั้งทำบัญชีรายชื่อผู้ขาดคุณสมบัติเพื่อให้พิจารณา แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็มีได้ให้ความเป็นธรรม โดยอ้างว่าไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นการเฉพาะว่าให้ปฏิบัติเช่นใด ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ควรต้องปฏิบัติตามหลักประกันความชอบธรรมตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อาศัยข้อมูลจำนวนราษฎรที่ตรวจสอบจากทะเบียนบ้านของหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ เป็นฐานในการคำนวณจำนวนราษฎรผู้มีสิทธิยื่นถอดถอนผู้ใหญ่บ้านนั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการไม่ถูกต้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำต้องถือเอาจำนวนราษฎรผู้มีคุณสมบัติ ณ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งถือว่าเป็นวันที่มีการยื่นคำร้องขอให้มีการถอดถอน การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถือว่ามีได้ดำเนินการตามกฎหมายอันเป็นขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญของการออกคำสั่ง จึงเป็นคำสั่งที่มีชอบด้วยกฎหมาย การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างจำนวนราษฎร ๒๒๖ คน และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมิได้โต้แย้งให้ศาลเห็นเป็นอย่างอื่นข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นยุติว่า ณ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ จำนวนราษฎรผู้มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไป มีจำนวน ๒๒๖ คน จึงไม่ถูกต้อง เนื่องจากจำนวนดังกล่าวเป็นผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน เมื่อ ครั้งผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายที่มีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีได้เคยกล่าวอ้างข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นเดือนที่มีการยื่นขอถอดถอนเป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบคุณสมบัติของราษฎร

/ผู้ยื่นคำร้อง...

ผู้ยื่นคำร้องขอถอดถอน โดยขอจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเป็นการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนั้น จำนวนผู้ยื่นถอดถอนอันประกอบไปด้วย ราษฎรที่มาให้ปากคำต่อเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จำนวน ๑๒๒ คน ศาลปกครองชั้นต้น วินิจฉัยว่า มีราษฎรที่มีรายชื่อในจำนวน ๑๓๕ คน ไม่มีคุณสมบัติในการเข้าชื่อจำนวน ๗ คน ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นฟ้องด้วย เนื่องจากรายงานตามหนังสือของศูนย์ดำรงธรรม เมื่อวันที่ สิงหาคม ๒๕๕๔ บันทึกว่ามีราษฎรเข้าชื่อกันให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่จำนวน ๑๒๒ คน ซึ่งเกินกึ่งหนึ่งของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้น หากนำจำนวนผู้ไม่มีคุณสมบัติ ในการยื่นถอดถอนไปหักออกจากจำนวนผู้ยื่นถอดถอน ก็ควรจะนำไปหักออกจากจำนวน ๑๒๒ คน จะนำไปหักจากจำนวนอื่นไม่ได้ รวมทั้งรายนายรณรงค์ แสนจิตร ที่อ้างว่า ถูกปลอมลายมือชื่อ นางทวีกานต์ ศรีสุวรรณ ที่ได้แจ้งว่าประสงค์ขอถอนรายชื่อออกจากบัญชี ผู้เข้าชื่อถอดถอน และนายแก้ว นาทะจันทร์ ที่แจ้งว่าไม่ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือร้องเรียน รวมจำนวน ๓ ราย ก็ต้องนำมาหักออกจากจำนวน ๑๒๒ คน ด้วยเช่นกัน ดังนั้น เมื่อรวม จำนวนผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการยื่นถอดถอนผู้ใหญ่บ้านที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคัดค้านคำให้การไว้ จำนวน ๑๒ คน หักออกจากจำนวนผู้ให้ปากคำต่อเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑๒๒ คน แล้วจะเหลือราษฎรผู้ยื่นถอดถอนเพียง ๑๑๐ คน ซึ่งหากถือจำนวนราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ ที่มีจำนวน ๒๓๔ คน ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้าง กึ่งหนึ่งคือจำนวน ๑๑๗ คน หรือหากจะถือฐานข้อมูล ๒๒๖ คน ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัย กึ่งหนึ่งคือ ๑๑๓ คน จำนวนผู้ยื่นถอดถอน ๑๑๐ คน ก็ยังไม่เกินกึ่งหนึ่ง ตามมาตรา ๑๑ (๔) ประกอบ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นอกจากนั้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่กล่าวว่ามีราษฎร จำนวน ๑๙ คน มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน แต่บุคคลไม่ได้อยู่ ไปอยู่ที่อื่นหลายปีแต่ถูกนำชื่อ มายื่นถอดถอนนั้น แม้จะเป็นดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ก็ไม่ได้มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลง จำนวนราษฎรที่เข้าชื่อถอดถอนที่เกินกึ่งหนึ่งแต่อย่างใด นั้น ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นฟ้องด้วย การที่นำจำนวนดังกล่าวไปหักออกจากจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากการพิจารณา คุณสมบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่างจากการพิจารณาคุณสมบัติของผู้มีสิทธิยื่นถอดถอน ผู้ใหญ่บ้าน บุคคลอาจมีสิทธิเลือกตั้งแต่ไม่มีสิทธิยื่นถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน และการกล่าวอ้าง ข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งระบุว่า ตาม ข้อ ๖ แยกตามเกณฑ์อายุ (เฉพาะผู้มีสัญชาติไทย) เป็นบุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้งอายุ ๑๘ ปี

/จำแนกเป็น...

จำแนกเป็น ชาย ๑๑๔ คน หญิง ๑๒๐ คน รวม ๒๓๔ คน นั้น มิใช่ว่าทั้ง ๒๓๔ คน เป็นผู้มีความสมบูรณ์ในการเลือกผู้ใหญ่บ้านทั้งหมด ซึ่งหากเป็นความจริงดังกล่าว ศาลปกครองชั้นต้น จะต้องนำเอาราษฎรจำนวน ๑๙ ราย ที่ไม่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำติดต่อกัน ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับจนถึงวันยื่นถอดถอนมาหักออกจากจำนวนผู้ยื่นถอดถอน ๑๒๒ คน ซึ่งจะมีผลให้ผู้ยื่นถอดถอนมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งตามกฎหมายกำหนด ดังนั้น คำสั่ง อำนวยพบพระ ที่ ๓๗๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจาก ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ขอศาลปกครองสูงสุดพิพากษาหรือมีคำสั่งยกหรือกลับหรือแก้ไข คำพิพากษา ของศาลปกครองชั้นต้น เป็นพิพากษาตามฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการสอบสวน ราษฎรที่เข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดี และให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้ง มีหนังสือแจ้งคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทราบพร้อมกับกำหนดระยะเวลาให้ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่ง ตามหนังสืออำนวยการพบพระ ที่ ๐๘๑๗.๑/๒๗๖๓ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ หลังจากนั้น มีหนังสือ ที่ ตก ๐๘๑๗.๑/๓๐๔๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยชอบแล้ว สำหรับประเด็นการใช้ฐานข้อมูล จำนวนราษฎรวันใดในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้าชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้านนั้น ผู้ฟ้องคดี ไม่เคยกล่าวโต้แย้งประเด็นนี้ไว้ในคำฟ้องหรือคำคัดค้านคำให้การแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นความจริงดังที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ แต่จากฐานข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พบว่า จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๔ มีจำนวน ๒๓๓ คน ซึ่งไม่แตกต่างจากฐานข้อมูล ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งมีจำนวน ๒๓๔ คน จึงไม่มีผลกระทบต่อผลการพิจารณาออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจาก ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านแต่อย่างใด ในประเด็นคุณสมบัติและจำนวนราษฎรที่เข้าชื่อถอดถอน ผู้ใหญ่บ้านนั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ จะต้องคำนวณจากจำนวนราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามทั้งหมด ดังนั้น เมื่อศาลปกครองชั้นต้นได้ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า จำนวนราษฎร ผู้มีสิทธิเข้า ชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดี ต้องใช้ฐานข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ อันเป็นวัน เข้าชื่อถอดถอน ซึ่งมีจำนวน ๒๒๖ คน การคิดจำนวนกึ่งหนึ่งจึงต้องคำนวณจากจำนวน ๒๒๖ คน แต่ผู้ฟ้องคดีกลับคำนวณจากจำนวน ๑๒๒ คน ซึ่งเป็นจำนวนราษฎรที่เข้าให้

/ปากคำ...

ปากคำกับเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ไม่ใช่จำนวนราษฎรทั้งหมดที่มีคุณสมบัติในการเข้าชื่อถอดถอน อุทธรณ์ประเด็นนี้ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่น่าเชื่อถือ และหากพิจารณาคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าชื่อถอดถอนให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ กับผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเป็นคุณสมบัติของราษฎรที่มีลักษณะเดียวกัน ไม่ได้มีคุณสมบัติแตกต่างกันตามที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์แต่อย่างใด

ขอศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีแถลงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ได้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นถอดถอน ผู้ฟ้องคดีตั้งที่กล่าวอ้าง กระบวนการพิจารณาก่อนออกคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิขอข้อมูลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอข้อมูลบัญชีรายชื่อผู้ยื่นถอดถอน ณ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ อันเป็นการกล่าวอ้างข้อมูลที่ถูกต้องแล้ว และได้โต้แย้งไว้แล้วในศาลปกครองชั้นต้น ผู้ฟ้องคดียอมรับในการพิจารณาจำนวนผู้ยื่นถอดถอนที่ถือตามหนังสือรายงานของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอพบพระ ซึ่งระบุว่า มีจำนวนผู้เข้าชื่อถอดถอน ๑๒๒ คน เมื่อศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาว่ามีผู้ที่ขาดคุณสมบัติหลายคน ก็ต้องนำไปหักออกจากจำนวน ผู้ยื่นถอดถอน ๑๒๒ คน จะเหลือเป็นจำนวนผู้ถอดถอนที่แท้จริง แล้วจึงพิจารณาว่าเกินกึ่งหนึ่งตามกฎหมายกำหนดหรือไม่ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีมิได้เลื่อนลอยไร้เหตุผลสำหรับ เรื่องคุณสมบัติของผู้ยื่นถอดถอนนั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการนำเอารายชื่อจากข้อมูลทะเบียนราษฎรในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ มาใช้โดยไม่ตรวจสอบคุณสมบัติในเรื่องระยะเวลาในการมีถิ่นที่อยู่ไม่น้อยกว่าสามเดือนด้วยนั้น ไม่ถูกต้อง เมื่อกระบวนการพิจารณาก่อนออกคำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งทางปกครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

/ข้อเท็จจริง...

* ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เดิมผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ในขณะที่ดำรงตำแหน่งได้มีราษฎรจำนวน นหนึ่งเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านต่อไป จึงเข้าชื่อกันและมีหนังสือลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง ขอดถอนถอนผู้ใหญ่บ้าน พร้อมรายชื่อของราษฎรที่เข้าชื่อกัน จำนวน ๑๓๕ คน ยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่ง โดยหนังสือฉบับดังกล่าว อำเภอพบพระได้รับไว้ในวันเดียวกัน ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือที่ ตก ๐๘๑๗.๑/ว ๔๓๘ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถึงราษฎรที่เข้าชื่อให้มาพบเจ้าหน้าที่เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ วัดช่องแคบ ตำบลช่องแคบ โดยใช้แบบสอบสวนของกรมการปกครอง (ปก. ๑๔) และผู้ฟ้องคดีได้ไปให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และยื่นชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามหนังสือลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ต่อมา ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอพบพระ ได้สรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงตามหนังสือ ที่ ตก ๐๘๑๗.๑/- ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปรากฏว่าได้มีราษฎรที่เข้าชื่อให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่จำนวน ๑๒๒ คน (ไม่มาให้ปากคำ ๑๔ คน) ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอพบพระพิจารณาแล้วเห็นว่า จากการสอบสวนราษฎรจำนวน ๑๒๒ คนดังกล่าว ต่างให้การยืนยันตรงกันว่าได้ลงลายมือชื่อร้องเรียนเพื่อถอนผู้ฟ้องคดีจริง และได้ตรวจสอบข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากฐานข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พบว่าข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ มีราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปของหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตากทั้งสิ้น ๒๓๔ คน ซึ่งจำนวนกึ่งหนึ่งคือ ๑๑๗ คน เมื่อผลการสอบสวนพบว่า มีราษฎรที่เข้าชื่อและยืนยันว่าได้ลงลายมือชื่อจริงเพื่อถอนผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๒๒ คน ซึ่งเกินกึ่งหนึ่งของราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งและราษฎรจำนวนดังกล่าวไม่มีคุณสมบัติต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ดังนั้น การเข้าชื่อของราษฎรหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ จึงถือว่าเข้าหลักเกณฑ์ตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งอำเภอพบพระที่ ๓๓๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ สั่งให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ ตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ ตก ๐๘๑๗.๑/๒๗๖๓ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/ได้มีหนังสือ...

ได้มีหนังสือ ที่ ตก ๐๘๑๗.๑/๓๐๔๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าคุณฟ้องคดีที่ ๑ มีความเห็นให้ยกอุทธรณ์ และได้รายงานให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ ตก ๐๐๑๗.๑/๑๕๓๑๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า ยกอุทธรณ์ของ ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งผลการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้วเห็นว่าตนไม่ได้รับ ความเป็นธรรมในการพิจารณา เนื่องจากมีการแอบอ้างบุคคลอื่นและมีการปลอมลายมือชื่อ บางคนถูกหลอกลวงให้ลงชื่อ มีการเปิดโอกาสให้มีการยื่นถ้อยแถลงเพิ่มขึ้นอีก และมีราษฎร ผู้ขาดคุณสมบัติและบางรายได้ขอลถอนรายชื่อไปแล้ว แต่กลับปรากฏชื่ออยู่ในบัญชี ผู้เข้าชื่อด้วย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้เพิกถอนคำสั่งอำเภอพบพระ ที่ ๓๗๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ และเพิกถอนผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง กับให้ ผู้ฟ้องคดีกลับคืนสู่สถานะเดิมตั้งแต่วันที่มิคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ศาลปกครองชั้นต้น พิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วย จึงยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้

✕ ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คำสั่ง ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งอำเภอพบพระ ที่ ๓๗๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แจ้งตามคำสั่งที่ ตก ๐๐๑๗.๑/๑๕๓๑๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

✕ พิจารณาแล้วเห็นว่า การออกจากตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านยอมเป็นไปตามเหตุที่ บัญญัติ ไว้ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่บัญญัติว่า ผู้ใหญ่บ้านต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้ .. (๖) เมื่อราษฎรมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ในหมู่บ้านนั้น จำนวน ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราษฎรมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ทั้งหมด เข้าชื่อกันขอให้ออกจากตำแหน่ง ในกรณีเช่นนั้นให้นายอำเภอสั่งให้พ้นจาก ตำแหน่ง... ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว มุ่งหมายให้ราษฎรในหมู่บ้านสามารถ ร้องขอ ให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่ง อันเป็นการใช้สิทธิถ้อยแถลงผู้ปกครองท้องที่

/ซึ่งไม่สามารถ

ซึ่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อหมู่บ้านได้ แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ก็มีไว้บัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการในการเข้าชื่อไว้เป็นการเฉพาะกรณีจึงต้องพิจารณาถึงการแสดงเจตนาของราษฎรที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามว่า ประสงค์จะให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งด้วยการเข้าชื่อกัน ซึ่งต้องทำเป็นหนังสือ มีการลงลายมือชื่อและแนบเอกสารแสดงตนเพื่อยืนยันถึงการแสดงเจตนา นั้น โดยอาจเทียบเคียงได้กับวิธีการเข้าชื่อตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๑ ที่บัญญัติให้การร้องขอให้ถอดถอนจากตำแหน่งต้องทำเป็นหนังสือระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ หมายเลขประจำตัวประชาชน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และลงลายมือชื่อของผู้ร้องขอ โดยระบุวัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อไว้ให้ชัดเจน

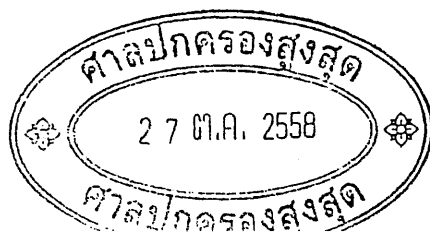
เมื่อคดีนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ได้มีราษฎรจำนวนหนึ่งเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านต่อไป เนื่องจากกระทำการปลอมแปลงเอกสารการประชุมของราษฎรบ้านช่องแคบ หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ จึงเข้าชื่อกันและมีหนังสือลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง ขอลดถอนผู้ใหญ่บ้าน พร้อมรายชื่อของราษฎรที่เข้าชื่อกัน จำนวน ๑๓๕ คน ยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอให้มีการถอดถอนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือ ที่ ตก ๐๘๑๗.๑/ว ๔๓๘ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถึงราษฎรที่เข้าชื่อให้มาพบเจ้าหน้าที่เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ วัดช่องแคบ ตำบลช่องแคบ ในวันดังกล่าวมีราษฎรไปให้ถ้อยคำยืนยันการลงลายมือชื่อเพื่อขอให้มีการถอดถอน ผู้ฟ้องคดีต่อเจ้าหน้าที่จำนวน ๑๒๒ คน และมีอีกจำนวนหนึ่งไม่ไปยืนยันการลงลายมือชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดี ต่อมา ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอพบพระ ได้สรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงตามหนังสือ ที่ ตก ๐๘๑๗.๑/- ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔ เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า จากการสอบสวนราษฎรจำนวน ๑๒๒ คน ต่างให้การยืนยันตรงกันว่า ได้ลงลายมือชื่อร้องเรียนเพื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีจริง เมื่อผลการสอบสวนพบว่าราษฎรที่เข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๒๒ คน มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และมีจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของราษฎร ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งอำเภอพบพระ

/ที่ ๓๗๖/๒๕๕๔...

ที่ ๓๗๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ สั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่าการที่ราษฎรเข้าชื่อกันและมีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง ขอดถอนคนผู้ใหญ่บ้าน พร้อมรายชื่อของราษฎรจำนวน ๑๓๕ คน ยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอให้มีการถอนฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เป็นการเข้าชื่อกันร้องขอให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และการเข้าชื่อกันได้ทำเป็นหนังสือระบุชื่อ ที่อยู่ และลงลายมือชื่อของผู้ร้องขอ โดยระบุวัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อชัดเจนเพียงพอให้เข้าใจได้ว่าผู้ร้องขอเป็นใครและสามารถตรวจสอบได้ หนังสือร้องขอให้มีการถอนคนผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการเข้าชื่อกันตามกฎหมาย สำหรับจำนวนราษฎรที่เข้าชื่อกันร้องขอให้ถอนคนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน นั้น แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะจัดให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และปรากฏว่ามีราษฎรไปให้ถ้อยคำยืนยันการลงลายมือชื่อจำนวน ๑๒๒ คน ก็ตาม แต่การดำเนินการดังกล่าว ก็เป็นเพียงการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่ามีกรณีตามข้อร้องเรียนหรือไม่ และราษฎรที่ลงลายมือชื่อ จำนวน ๑๓๕ คน มีความประสงค์ให้มีการถอนคนผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านจริงหรือไม่ เท่านั้น สำหรับจำนวนราษฎรที่เหลืออีกจำนวน ๑๓ คน ที่ไม่ได้มาให้คำรับรอง ก็เป็นหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไปว่า ราษฎรจำนวนดังกล่าวมีความประสงค์เช่นเดียวกันหรือไม่ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ตรวจสอบเรื่องดังกล่าว จำนวนราษฎรที่เข้าชื่อกันทั้งหมดจึงต้องยึดถือตามหนังสือร้องเรียนฉบับลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นสำคัญ ซึ่งในจำนวนราษฎรที่เข้าชื่อกันทั้งหมด ๑๓๕ คน ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำคัดค้านคำให้การว่า มีราษฎรที่เข้าชื่อจำนวนหนึ่ง ไม่มีคุณสมบัติในการเข้าชื่อขอให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ได้แก่ ราษฎรนางสาวประภา ทิโน ได้ย้ายจากหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เข้ามาอยู่บ้านเลขที่ ๑๘/๒๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๓ นางสาวชั้นทอง ต่ามะ ได้ย้ายจากหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เข้ามาอยู่บ้านเลขที่ ๑๒๗ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลช่องแคบ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ นายชูชัย อุดนคร ได้ย้ายเข้ามาอยู่บ้านเลขที่ ๑๐/๓ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลช่องแคบ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ และนายทศพร ชาญประเทศ ได้ย้ายเข้ามาอยู่บ้านเลขที่ ๓๓/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยราษฎรทั้ง ๔ รายดังกล่าวได้ร่วมเข้าชื่อ

/ในวันที่...

ในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ โดยที่มีได้มีภูมิสำเนาและมีชื่อในทะเบียนบ้านตามทะเบียนราษฎร ในหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ จึงเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านในหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ ตามมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และไม่มีสิทธิเข้าชื่อตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันได้ อีกทั้งมีราษฎรจำนวน ๖ ราย ได้แก่ นายเจริญผล ขนายงาม นายกิตติพิช ญ์ จะวรรณะ นางทิพวรรณ ขนายงาม และนางสาววิจิตรา ขนายงาม ได้ย้ายเข้ามามีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๔ นางสาวจุฬารัตน์ จีศิริ ได้ย้ายเข้ามา มีชื่อในทะเบียนบ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ และนางคำผิง เทพคำอ้าย ได้ย้ายเข้ามามีชื่อในทะเบียนบ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ นั้น จากการตรวจสอบเอกสารสำเนาบัตรประชาชน แบบรับรองข้อมูลทะเบียนประวัติ ราษฎร จากฐานข้อมูลการทะเบียนของสำนักทะเบียนกลาง ปรากฏข้อเท็จจริงดังนี้ กรณีนางสาวประภา ทิโน กับพวกรวม ๔ คน มิได้มีภูมิสำเนาและมีชื่อในทะเบียนบ้าน ตามทะเบียนราษฎรในหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ สำหรับราษฎรทั้ง ๖ รายดังกล่าวข้างต้น แม้จะมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบจริงในวันที่เข้าชื่อคือเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ แต่มีชื่อในทะเบียนบ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ ติดต่อกันไม่ถึงสามเดือน จึงไม่มีคุณสมบัติในการเข้าชื่อตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) ประกอบกับมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ทั้งนี้รายชื่อของ นายกิตติพิช ญ์ จะวรรณะ นางสาววิจิตรา ขนายงาม และนางสาวจุฬารัตน์ จีศิริ ไม่ได้เป็น ผู้เข้าชื่ออยู่ในกลุ่มของราษฎร ๑๓๕ คน มีเพียงรายนายเจริญผล ขนายงาม นางทิพวรรณ ขนายงาม และนางคำผิง เทพคำอ้าย ๓ คน เท่านั้น ที่เข้าชื่ออยู่ในกลุ่มของราษฎร ๑๓๕ คน ดังนั้น จึงมีราษฎรที่มีรายชื่อในจำนวน ๑๓๕ คน ไม่มีคุณสมบัติในการเข้าชื่อ จำนวน ๗ คน ส่วนรายนายณรงค์ แสนจิตร ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าถูกปลอมลายมือเป็นผู้เข้าชื่อ อยู่ในกลุ่มของราษฎร ๑๓๕ คน นั้น ปรากฏหลักฐานตามรายงานประจำวันรับแจ้งเป็น หลักฐาน ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ว่าไม่เคยลงลายมือชื่อเพื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดี นอกจากนี้ ปรากฏรายงานนางทวีกานต์ ศรีสุวรรณ ได้ให้ปากคำกับเจ้าหน้าที่ตามแบบ ปค.๑๔ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่า ประสงค์ขอถอนรายชื่อออกจากบัญชีผู้เข้าชื่อถอดถอน ดังนั้น เมื่อ รวมจำนวนผู้ที่ต้องหักออกจากผู้ลงลายมือชื่อเพื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีตามกรณี ข้างต้นรวมจำนวน ๙ คนแล้ว จึงคงเหลือจำนวนราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามที่เข้าชื่อถอดถอนผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑๒๖ คน

/สำหรับจำนวน...

สำหรับจำนวนราษฎรทั้งหมดที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ต้องยึดถือในขณะที่มีการยื่นหนังสือร้องขอให้มีการถอดถอนผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ ดังนั้น จึงต้องใช้ฐานข้อมูลจำนวนราษฎร ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๔ การที่ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้ฐานจำนวนราษฎรของหมู่ที่ ๑ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ที่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๓๔ คน จึงเป็นการใช้ฐานข้อมูลที่คลาดเคลื่อน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากคำแก้อุทธรณ์ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่าจากฐานข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พบว่า จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๔ มีจำนวน ๒๓๓ คน เห็นว่า การอ้างอิงข้อมูลจำนวนราษฎรดังกล่าวได้อ้างอิงข้อมูลจากหน่วยงาน ที่มีอำนาจหน้าที่ในการเก็บข้อมูลจำนวนราษฎรโดยตรง จึงมีความน่าเชื่อถือ ประกอบกับ ผู้ฟ้องคดีก็มีได้โต้แย้งคัดค้านจำนวนราษฎรดังกล่าว กรณีจึงต้องรับฟังว่า ราษฎรผู้มี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๔ มีจำนวน ๒๓๓ คน ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้ที่ไม่ มีคุณสมบัติในการเข้าชื่อจำนวน ๗ คน ประกอบด้วย นางสาวประภา ทิโน นางสาวชนทอง ดามะ นายชูชัย อुकนคร นายทศพร ชาญประเทศ นายเจริญผล ขนายงาม นางทิพวรรณ ขนายงาม และนายคำผิง เทพคำอ้าย ดังนั้น จำนวนผู้มีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้ามทั้งหมดจึงเท่ากับ ๒๒๖ คน และจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม โดยมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำ และมีชื่อ ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านนั้นติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อย กว่าสามเดือนจนถึงวันที่เข้าชื่อยื่นคำร้องตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีจำนวนเท่ากับ ๑๑๓ คน การที่มีราษฎรเข้าชื่อกันให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งจำนวน ๑๒๖ คน จึงเป็น จำนวนที่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามทั้งหมดแล้ว แม้จะนำ เอราษฎรจำนวน ๑๙ ราย ที่ไม่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับจนถึงวันยื่นถอดถอนมาหักออกจากจำนวนผู้ยื่นถอดถอน ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ในอุทธรณ์ก็ตาม กรณีย่อมต้องนำจำนวน ๑๙ รายดังกล่าวหักออกจากจำนวนผู้มีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้ามทั้งหมดเช่นกัน ซึ่งไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงจำนวนราษฎรที่เข้าชื่อ ถอดถอน ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงฟังไม่ขึ้น ดังนั้น การ

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑..

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งอำเภอบพพระ ที่ ๓๗๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากถูกราษฎรเข้าชื่อกันขอให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณายกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว นั้น จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย
พิพากษายืน

นายนพดล เองเจริญ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

Handwritten signature

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาภ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมรรถชัย วิชาลาภรณ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายประวิตร บุญเทียม
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมชาย เอ็มโอช
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

Handwritten signature

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายอาจินต์ พักทองพรรณ

